

„Jöjj és láss!”

Az Encsi Görög Katolikus Egyházközség hírlapja

V. évfolyam 3. szám 2018. március

Dicsőség Jézus Krisztusnak!

A nagyböjt a keresztények továbbképzésének legfontosabb időszaka.

„Nem lennétek többé pogányok,
ha igazi keresztényekhez illően élnétek.”

(Aranyhajó Szent János)

A keresztény élet legfontosabb időszaka a **feltámadás ünnepe**. Az erre való készüllet a nagyhéttel indul. Különösen aktívan imádkozunk, böjtölünk és segítjük a környezetünket. A történelem folyamán 40 napra bővül ez az időszak, pontosan annyira, amennyit Jézus töltött a pusztában, mie-

előtt elkezdte volna az emberiség érdekében a szolgálatát. A megbocsátás vasárnapján, amikor tiszta lelkiismerettel megállunk testvéreink előtt, az ellenük elkövetett bűnökért bocsánatot kérünk. Tehát ez az időszak az elmélkedés, lelkigyakorlatok, lelki megújulás időszaka. Számunkra a nagyböjt egy olyan hangulatot teremt, amelyben keressük a mennyországba vezető utat és különböző megfigyeléseket teszünk önmagunkkal kapcsolatban, vagyis egy folyamatos tanulási időszak.

Az ember csak akkor tud lépést tartani a technológiai fejlődéssel, ha folyamatosan tanul, szakmailag képzzi magát és begyakorolja a szükséges ismereteket. Ez igaz a keresztény életre is, hiszen könnyen elveszítjük az utat, mert egy olyan kultúrában élünk, ami semlegesnek mondja magát, de könyörtelenül keresztény ellenes. Mindig lesznek olyan emberek, akik nem törődnek a keresztény értékekkel, saját elképzelésüket teszik mértékadóvá, a jólét evangéliumát választják, az evangélium számukra nem Krisztus üzenete, hanem egyszerűen kicsipegetik belőle azt a részt, ami a sajátos filozófiájukat igazolja.

Úgy gondolom, hogy a keresztyéneknek újból az alapoktól kell elindulni és újra és újra vissza kell térni a középpontba ami a föltámadás, amikor Jézus Krisztus újból megajándékoz minket a halhatatlan étellel, jóssággal és bölcsességgel. De ahhoz, hogy ezt az új életet megkapjuk, nekünk is át kell menni a via dolorosan.

A böjt, ima, a karitatív tevékenységek az egész nagyböjtöt jellemzik. Máté a 6. fejezetben beszél róla, persze ezek egy vázlatát képezik a folyamatos képzésnek. A böjt nálunk önmeztartóztatást jelent, hogy tartózkodunk a hús és tejtermékektől. Senki nem néz utána, hogy megtartod-e, ez saját döntésed. Az imádságok, a szertartások úgy vannak kiépítve, hogy ösztönözzék a sajátos elhatározásainkat. Amikor a karitatív tevékenységek intenzitását kéri tőlünk az egyház, akkor a hit szempontját hangsúlyozza, vagyis az önközpontúságból ki kell lépni mások igényei felé.

A hit egy olyan folyamat, amely nem egyszeri döntést igényel, hanem rendszeresen meg kell erősítenünk ezt a döntést. Évente egyszer, egy ilyen mély megerősítés történik a hitünkkel kapcsolatban. Megtörjük a saját belső ellenállásunkat, melyek a hit befogadására irányulnak, hogy betölthesse életünket a fény, hiszen az élet a Fény felé tör, s a nagyböjtben a hívő életet megerősíti.

Pacsai János parókus

Nagyböjt szertartásai minden hétköznapon

Utrenye + I. imaóra 7.00

Böjti vecsernye 16.30 (gyóntatás)

Előszenteltek liturgiája szerdán és pénteken 16.00

„Jöjjetek Atyám áldottai és bírjátok....”

Kötelező gyűjtések: Katolikus iskolák javára: február 25. – Szentföldi zarándokhelyeknek: március 18. 4 – Papnevelés céljára: április 22. – Péterfillérek: július 1. – Missziók számára: október 21. – Karitásztavára: november 25.

Hramota- Halottakról való megemlékezés

Görög Katolikus Templomban szombatonként 16 órakor! február 3.

március 3. március 10. május 19.

Nevelőszülő hálózat számára nagyböjti lelkinap

Március 12-én

17.00 Paraklisz és elmélkedés, vendéglátás

Nagyböjti lelkigyakorlat a görögkatolikus templomban a család éve jegyében

2018. március 24-25

tartja: Ft. **Moldván Tibor szikszói** parókus

Március 24. Lázár szombat:

16.00 Méra, gyóntatás és Szent Liturgia

17.00 gyóntatás, vecsernye

18.00 szent Liturgia-lelkigyakorlatos beszéd

Március 25. Virágvasárnap:

8.00 gyóntatás, utrenye

9.00 szent Liturgia-lelkigyakorlatos beszéd, barkaosztás, gyóntatás

Húsvét előtt érdemes rendezni életünket Isten előtt!

Szeretettel várom azokat is, akiknek ideje ritkán engedi meg, hogy templomba jöjjenek, akikben él még az Isten utáni vágy!

Pacsai János esperes, parókus

Márciusi programok:

Március 14. Krétai szent András nagy bűnbánati kánonja

Március 12. Máriapócsi Kegyeké encsi látogatása emléknappja- akatisztosz

Március 13. Gyűjtés: Szentföldi zarándokhelyeknek

Március 15. Nemzeti ünnep- méltó megemlékezés s hősökre a templom kertben a liturgia után

Március 17. Akathisztosz szombat

Március 18. Krétai szent András bűnbánati kánonja

Március 25. Vasárnap Szűz Mária Örömhírvétele, litiás ünnep, vasárnapi rend szerint

Március 24-25. Az Egyházközség lelkigyakorlata húsvét előtt

Március 26-31 Nagyhet

Március 27. Kedd 8.00 órától Fekvő betegek ellátása. Kérjük, jelentkezzenek, akik családjában betegek vannak, hogy legalább egy évben egyszer gyónhassanak és a húsvéti időben a szentáldozásban megerősödjenek.

Március 28. Nagyszerda Előszenteltek liturgia után a **betegek kenetének** nyilvános kiszolgáltatása.

Március 29. Nagyszombat: Szentsír látogatása- egész nap nyitva a templom- temetkezzünk el Isten csendjébe.

Április **1-7**. Fényes hét, nincs böjt.

Április **13-15** Zarándoklat Zakopáne- Blachledowka

Hirdetmény

- A **Szent Sír** díszítésére szánt adományokat a sekrestyébe legyenek szívesek eljuttatni!
- Szükség lenne a **kelyhek** újbóli bearanyozására!

Templomfűtés

A téli hónapok első vasárnapján a templom és kápolna fűtésére gyűjtünk. Mivel a gáz elszámolás nem lakossági tarifa szerint történik, hanem közületiként, így kiadásaink elviselhetetlen mértékben nőttek. Nem csak a híveinket kérjük, hanem minden jóindulatú embert, kérjük adakozzanak erre a célra! *Egyházközség Képviselőtestülete* **parókia bankszámlaszáma:**

CIB bank 10700086-68691925-51100005

Képzések- előadások

Közösségi terem

Márciusi események:

2018.03. 09. Kommunikáció, Párválasztás előtt álló fiatalok

2018. 03. 06. Gutenberg kora lejárt. A fiatalok önismereti probléma megoldási, konfliktus kezelési, kapcsolati kultúrájának kezelése. (Váci Mihály Gimnázium)

2018. 03. 26. Beszélgetés a gyerekekkel a világban történt rossz dolgokról. Hogyan imádkozzunk a nehéz időkben. (Encs - Fügöd)

2018. 03. 25. 9.00 Örömhírvétel – Gyümölcsoltó Boldogasszony

2018. 03. 08. 14.30 Textil és harisnyavirág készítés

2018. 03. 08. Mezőgazdasági eszközök használata (Gagyvendégi)

2018. 03. 26. 13.00 Abaúji értéktár létrehozása

2018. 03. 05. Sütés - főzés hagyományai

A projekt címe: „Vissza az alapokhoz!”

A projekt azonosító száma: EFOP-1.2.1-15-2016-01007

Elsőáldozásra felkészítő:

2018. 03. 12. (hétfő) 16.30– gyerekek felkészítője

2018. 03. 19. (hétfő) 16.30– szülők, nevelők felkészítője

Olvasd naponta a Szentírást!

Útravaló a léleknek

Előadások a Szentírásról keddenként 17.00 órától

2018. márc. 6. Jób könyve – szenvedés és tökéletesség

2018. márc. 13. Izaiás próféta az ötödik evangélista

2018. márc. 20. A Szentírás személyes tanulmányozása

2018. márc. 27. Zsoltárok könyve – Jézus imakönyve

2018. ápr. 10. A Szentírások értelmezése a Szentatyák szerint

Abaúj Polgáraiért Alapítvány támogatásával

*„Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével
Encs városában”* EFOP-1.3.5-16-2016-00317

Imádkozzunk együtt!

HÁZASTÁRSOK IMÁJA EGYMÁSÉRT

Jóságos Atyánk, mennynek és földnek Ura! Te azt mondtad: „Nem jó az embernek egyedül lennie” a földön, ezért társat adtál az első ember mellé. Férjet és feleséget teremtettél, mondván: „Növekedjete és sokasodjatok, töltsétek be a földet és uralkodjatok felette!”

Törvényt adtál a tiszta házasságra, és Krisztusod által szentségi méltóságra emelted, mert azt akartad, hogy ezáltal is megdicsőüljön legszentebb neved az emberi nemben. Te engedted meg nekünk is, hogy a házasság síríg tartó köteléke fűzhessen össze minket, és megkoronáztál bennünket mindenható kegyelmeddel. Hozzád sietünk, és hozzád könyörgünk: Uralkodjál szívünk felett, és töltsd meg azt egymás iránti szeretettel!

Ne legyen köztünk se civódás, se semmiféle keserítés! Add, hogy inkább egymás terhét örömmel viseljük, egymást támogassuk, egymásnak örömeire lehessünk, egymást megbecsülve békességben éljünk!

Segíts meg minket, hogy mindig parancsolataid ösvényén járjunk, és mindenben akarodat kövesük, hogy elnyerjük földi életünkben áldásodat, a jövő életben pedig a mennyei dicsőség koronáját! Mert az irgalom, kegyelem és emberszeretet Istene vagy, és téged dicsőítünk, Atya és + Fiú és Szentlélek, most és mindenkor és örökkön.

A Szentek virágoskertjéből (A hónap szentje)

Március 18. Jeruzsálemi Szent Cirill főpap

Szent Cirill Palesztinában született istenfélő szülőktől 315-ben. Korán a Szentírás tanulmányozására adta magát. Hosszú és eredményes tanulmányai után áldozópappá szentelték. Alig 5 esztendő múlva Jeruzsálem püspökévé szentelték. Szentelő püspöke ariánus, Cirill pedig hitű katolikus volt. Sokat harcolt Arius, Makedonius és más eretnek tanítások ellen. Ellenségei ürügyet kerestek, hogy eltávolítsák őt. Többször távolították el püspöki székéből, de hosszabb-rövidebb idő múlva visszatérhetett abba. Másodszor a hitehagyott Julián császár alatt nyerte el szabadságát. A császár, aki a keresztények ellensége volt, újjá kívánta építeni a jeruzsálemi zsidó templomot, de csodás események következtében terve meghiúsult. 367-ben az ariánus Valens császár újra száműzte. A száműzetés 11 évig tartott. Miután újra visszatért, híveiben ápolta az igaz hitet minden tévtanítással szemben. Tevékeny részt vett a konstantinápolyi II. egyetemes zsinaton, amely ismét elítélte a tévtanításokat. 389. március 18-án szólította magához Isten 73 éves korában. Számtalan hitet magyarázó írása maradt fenn az utókor számára. Az Ige szent bölcsességére bőségesen szert tettél, * a hittitkok élő vizét fakasztottad, és a buzgók értelmét egészen megöntözted, * a nyáját isteni pásztorbottal kormányoztad, s az istenismeret virányain legeltetted. * Azért magasztalunk téged, Cirill főpap, mint nagy pástort és tanítót, * mint a hitnek élen járó harcosát, és hangoztatjuk: * Esedezél Krisztus Istenhez, * hogy adjon bűnbocsánatot azoknak, * akik buzgón ünneplik a te szent emlékedet! (Kathizma 8. hang. Minta: A Bölcsességet és Igét...)

Szent Cirill Palesztinában született istenfélő szülőktől 315-ben. Korán a Szentírás tanulmányozására adta magát. Hosszú és eredményes tanulmányai után áldozópappá szentelték. Alig 5 esztendő múlva Jeruzsálem püspökévé szentelték. Szentelő püspöke ariánus, Cirill pedig hitű katolikus volt. Sokat harcolt Arius, Makedonius és más eretnek tanítások ellen. Ellenségei ürügyet kerestek, hogy eltávolítsák őt. Többször távolították el püspöki székéből, de hosszabb-rövidebb idő múlva visszatérhetett abba. Másodszor a hitehagyott Julián császár alatt nyerte el szabadságát. A császár, aki a keresztények ellensége volt, újjá kívánta építeni a jeruzsálemi zsidó templomot, de csodás események következtében terve meghiúsult. 367-ben az ariánus Valens császár újra száműzte. A száműzetés 11 évig tartott. Miután újra visszatért, híveiben ápolta az igaz hitet minden tévtanítással szemben. Tevékeny részt vett a konstantinápolyi II. egyetemes zsinaton, amely ismét elítélte a tévtanításokat. 389. március 18-án szólította magához Isten 73 éves korában. Számtalan hitet magyarázó írása maradt fenn az utókor számára. Az Ige szent bölcsességére bőségesen szert tettél, * a hittitkok élő vizét fakasztottad, és a buzgók értelmét egészen megöntözted, * a nyáját isteni pásztorbottal kormányoztad, s az istenismeret virányain legeltetted. * Azért magasztalunk téged, Cirill főpap, mint nagy pástort és tanítót, * mint a hitnek élen járó harcosát, és hangoztatjuk: * Esedezél Krisztus Istenhez, * hogy adjon bűnbocsánatot azoknak, * akik buzgón ünneplik a te szent emlékedet! (Kathizma 8. hang. Minta: A Bölcsességet és Igét...)

A nagyhét szertartásainak imádságai és lelkiisége

Tudatában vagyok, hogy az előadásban a leírt szavak képtelenek azt az eleven hagyományból táplálkozó lelkiiséget visszaadni, amit mindnyájan átélünk a következő napokban, de azért nagyszerű kihívásnak találtam, hogy kiváló teológusok gondolatainak segítségével megpróbálkozzam megfogalmazni az előttünk álló időszakot. *„A lelki haszonnal teljes nagyböjtöt bevégezvén, kérjük Emberszerető, hogy megláthassuk szenvedéseid szent hetét is..”*

Ezekkel a szavakkal fejeződik be a nagyböjt, melyet a virágvasárnapot megelőző hét péntekének vecsernyéjén éneklünk. Hozzáátunk, hogy mint minden évben Krisztus szenvedéseit, halálát és feltámadását megünnepeljük és azokról emlékezünk.

Lázár feltámasztása és a Virágvasárnap

eseményei átvezetnek bennünket a nagyböjtől a nagyhétbe. A fény és az öröm nemcsak ennek a nagyhétnek a végén ragyog, hanem már az elején átragyogja az éjszakai sötétséget. A két nap fő témája: hamarosan bekövetkező győzelem az alvilág felett. Lázár feltámasztásával, már *„remegni kezd a halál”* Ez adja meg az előttünk lévő hét kulcsát. Az **ókeresztény egyházban Lázár szombatja a Húsvét hírüladása volt.** Nagyon jelentős az Egyház hagyományának szempontjából, hogy a IV. századtól kezdve a nagyszombati virrasztás és ünneplésből fokozatosan különböző szertartások alakultak ki, amelyeknek az volt a végső célja, hogy a nagyhét folyamán megemlékezzünk a megváltó dráma különböző eseményeiről. Ez a fejlődés azonban, anélkül történt, hogy túl nagy figyelmet fordítottak volna a történelmi részletekre. A lényeg mindig a szenvedés és a feltámadás között fennálló kapcsolat volt. Az egyház megőrizte a titok egyensúlyát és a szertartások eszerint alakultak. **A VII. és VIII században az egyházatyák teológiai vizsgálódását istentiszteletekre fordították le.** Azóta ez táplálja a vallásos lelkiületünket és a sztichirák és más énekein semmit sem veszítettek a tanbéli tömörségükből és nekünk feladatunk ezeket kibontanunk a korunk nyelvén.

Jézus Krisztus Jeruzsálemben tart és útba esik Bethánia, egyébként is keresztül kell mennie rajta. Először értsük meg jól, hogy Lázár Jézus barátja,

mindannyiunkat megszemélyesít, hogy Bethánia, az egész világmindenségnek jelképe. Minden ember meghívást kapott az isteni barátságra. *"amint odaért barátjának sírjához sírt...(Jn11,35)* Miért sír, ha tudja egy pillanat múlva életre kelti? Az Emberistent látjuk sírni, mert isteni könnyek ezek, látja a halál diadalát és az Isten kezéből kikerült ember pusztulását. Jézust követve mi is belépünk abba az órába, s láthatjuk, hogy Jézusnak azért van hatalma, hogy életre hívja Lázárt mert sírt, szerette barátját. Nem isteni hatalmát fitogtatja, hanem a szeretet erejével, maga erővé válik a szeretet, mert Isten a szeretet. A szeretet sír a sír felett. A szeretet az, aki visszaadja az életnek.

„Krisztus mindnyájunk öröm, az igazság és a világosság, az élet és a világ feltámadása jóindulatával megjelent a földön, és a föltámadás mintája lett, hogy mindenkinek isteni bűnbocsánatot ajándékozzon.” /Lázár szombat – konták, 596.o./

A virágvasárnap folytatódik ez a gondolat: diadal és győzelem. **A szombat megmutatja az ellenséget, a vasárnap hírül adja a győzelmet. Íme a király belép a szent városba.** Beteljesül minden jövendölés, mert bevezeti Országát.

Amikor mi is hozsannát kiáltunk, éneklünk, nekünk ma mit jelent? Krisztus a mi Urunk és Királyunk. Keresztelkedésünkkel ennek az országnak lettünk a polgárai és hűségünket mindenkinek fölé helyezzük. Jeruzsálemben **felavatott Ország**, olyan egyetemes ország, amely magába foglal minden embert és az egész teremtést. **Ez Jézus órája: Az óra, melyben Isten összes ígérését beteljesíti.** Ettől az órától fogva az Ország nyilvánvalóvá válik a világ számára. **Amikor átnyújtjuk a barkaágot a híveinknek, megújítják királyuknak tett esküjüket és megvalljuk, hogy életünkben és világunkban minden Krisztusé. Mi ezzel a cselekedetünkkel kinyilvánítjuk, hogy az egyház egyetemesen és tökéletesen felelős az emberiségért, történelemért és azt állítjuk küldetése egyetemes.** Mégis mi tudjuk a golyó, a kereszt a sír felé közeledik és kezünkben szorongatott pálmaágak kifejezik **készek vagyunk, hogy kövessük ezt a királyi utat,** mert felismerjük, hogy egyetlen út ez, amely Isten Országába vezet **A liturgikus ünnepéssel elindulunk ezen az úton.** Az egész liturgia értelme és ereje azonban éppen az, hogy az emlékeztetést valósággá alakítja át. Ha valóban nem határozzuk el, hogy az Országát tesszük életünk törvényévé, hiába ünneplünk, üresek semmit sem jelentenek azok az ágak, amiket a templomból viszünk haza.

Nagyhétfő, nagykedd, nagyszerda a véget állítja elénk.

Amikor véget ér a húsvéti vendégség, akkor visszaáll az élet a régi- normális kerékvágásba. De felfogjuk-e nagyhéten, hogy többé nincs normális kerékvágás, amióta Jézus „szomorú volt mindhalálig” és meghalt a kereszten. Bizony a normális emberek kiáltják: feszítsd meg, a normális emberek köpködték le, és szegeztek keresztre. Normális világ jobban szerette a sötétséget, mint a világosságot. Jézus halála visszavonhatatlanul elítélte a normális életet. „*Most itt van az ítélet a világ fölött*” (Jn12,31) Jézus húsvétja azt jelenti, végét járja ez a világ. A végidőkben élünk. Nekünk nyújtott esemény, mely feltárja magát, hogy időnk és

életünk a végét járja és **Krisztusban új életet kezdhetünk.**

A nagyhét első három napjának pont az a szerepe, hogy szembeítsen az élet végső értelmével és felkészítsen, hogy teljes mélységében megértsük azt. Ezt hangsúlyozza a három nap közös tropárjának dallama és mondanivalója, mely együtt hat a lélekre: „*Íme a Vőlegény jön éjjélkor és boldog a szolga kit virrasztva és ámdé méltatlan, akit lustálkoldva talál. Vigyázz ó én lelkem, és sok álommal ne terheld magad, nehogy a halálra adatván a mennyországból kivetessél, hanem serkenj fel kiáltván: Szent, szent, szent vagy Isten, az Istenszülő kedvéért könyörülj rajtunk!*”

Tudjuk, hogy mélységesen mi is ehhez a világhoz tartozunk még, de láttuk a világosságot, megismertük Krisztust, hallottuk a benne megvalósuló örömről és békéről beszélni, s mégis szolgaságban tart ez a világ.

Ez a gyengeségünk, hányszor áruljuk el, vagy tagadjuk meg Őt. Ugyanez a gondolat bontakozik a három nap evangéliumi olvasmányában. Minden gondolat Jézus utolsó órájához a véghez vezet. Amikor az Egyház Jézus életének eseményeire emlékezik, nagyon gyakran a jelenbe helyezi a múltat. Az emlékezés kettős természetű képesség. Mi megemlékezünk róla, és ő itt van. „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.*” A liturgikus ma, ami hatalmat gyakorol az idő és összetörtsége felett. Az Egyház mindenekelőtt annak az emlékezésnek az ajándéka és képessége, ami a múlt tényeit örök jelentőségű eseményekké alakítja át. **Értünk és velünk történik mindez ma.**

Hétfő reggel: az elszáradt fügefá, arra teremtett, hogy gyümölcsözzön és hibásan válaszolt Istennek. Az előszenteltek liturgiája Jézus

nagy eszkatológikus beszéde a vég jeleinek meghirdetése.

Kedd reggel: A képmutató vallásosság elítélése, akik „bezárják a mennyek Országát az emberek előtt” Előszenteltek liturgiája: A végről szóló példabeszéd öt szűz, akiknek van elég olajuk, hogy belépjenek az Országba és a tíz talentum summája: „Legyetek készen, mert így jön el az Emberfia abban az órában, amikor nem is gondoljátok” Végül az utolsó ítélet képe: Mindnyájan felelősek vagyunk Isten Országának egy kis darabjáért, mert Krisztus szeretetének ajándéka felelőssé tesz érte. Elfogadjuk-e ezt a felelősséget vagy nem? Erről ítélnék majd bennünket- „mert valahányszor ezt tettétek egyik legkisebb testvéremmel, velem tettétek!”

Szerda reggel: Krisztus visszautasítása tárul elénk és egyre nő a feszültség, a konfliktus nő és jön a végső figyelmeztetés: „Most van Ítélet a világ fölött...aki elvet engem és nem fogadja be az én ígéimet, van annak bírója: a tőlem hirdetett tanítás ítéli majd az utolsó napon.” Előszenteltek liturgiáján az asszony, aki a drága kenetet öntött Jézusra. Összetöri az alabástrom edényt és a jó illat eláraszt mindent. Annak szeretetnek és bűnbánatnak a képe, amely egyedül egyesít Krisztussal. Ezeket kommentálják a sztihirák, triódionok, kánonok, hiszen ezek az imádságok elmékedések az evangélium ígéiről. S egyre erősebben buzdítanak a dallamok: hogy közeledi a vég és ítélet, készülj fel! „Jertek tehát, menjünk fel, mi is Ővele, meg-tisztult elménkkal,” /Hétfő reggel istentisztelet 626.o./

A nagyhét elején két könyvet olvasunk a **Kivonulás és Jób könyvét; Kivonulás könyve elmondja** nekünk, hogyan menekült ki Izrael a szolgaságból, ami előkészít arra, hogy Jézus húsvétjának az értelme, hogy **Krisztus kivonult az Atyához. Jób fájdalmak embere, Krisztus öszö-vetségi ikonja**, mely Krisztus szenvedésének, engedelmességének nagy titkát hirdeti. A liturgikus szerkezete a három napnak még nagyobb stílusú, hogy vegyük észre még, bűnbánat idejében vagyunk, mert csak a bűnbánat részesítheti Krisztus húsvétjában. Amikor nagyszerdán utoljára olvassuk szent Efrém imáját, ekkor vége az előkészületnek, az Úr az utolsó vacsorára hív minket.

Nagycsütörtök

Két esemény kapcsolódik össze a liturgiában az utolsó vacsora és Jú-dás árulása. **Isten emberek iránti szeretetének végső kinyilatkoztatá-sa történik ezen a napon. Júdas árulása megmutatja, hogy a bűn, a halál az önpusztítás is a szeretetből ered, eltorzult szeretetből, amely elfordul attól, amit valóban érdemes szeretni.**

Ennek az egyedülálló napnak a titka: fény és sötétség, öröm és fájdalom, melyek egyszerre itatják át a liturgiát, melyek a végső döntésünkre

állít be, melytől mindannyiunk örök sorsa függ. **Az utolsó vacsorában meg kell látnunk az isteni szeretet áramlásának beteljesedését,** mely a világ teremtésével kezdődött és most éri el teljességét Krisztus halálában és feltámadásában. „Isten a szeretet” A szeretet első ajándéka az élet volt. Az embernek ahhoz, hogy éljen közösségben kell lenni. Az ember az Istentől kapja a táplálékot, mint a teremtett világ élelmei, mint amit testévé és vérévé alakított át, s így az egész világot felajánlja az Atyának és így bekapcsol bennünket az Istenben és Istennel együtt zajló életté alakítja át életünket. **Isten szeretete ad életet az embernek.** A bűn megszakítja ezt a szeretet áramlatot. Krisztusban újra visszakapcsolódhatunk, helyre állítja az életet, mint eucharishtiát és közösséget „Vegyétek és egyétek.. Igyatok ebből..” mert Isten az ember élete, mert a táplálkozás az ember életét jelenti.

„Ha megbocsátjátok az embereknek, amit vétettek ellenetek, mennyei atyátok is megbocsát nektek.” A bűn győzelme a világ felett a megosztottság, az ellentétek, az elkülönülés, a gyűlölet. Az első rés, amit Bűn bástyáján ütünk, amivel a bűn ördögi körét meg lehet szakítani, az a megbocsátás, a közösségvállalás, a szeretethez való visszatérés. A megbocsátás annyit jelent, hogy ellenségem és közém magának Istennek sugárzó megbocsátását helyezem. A megbocsátás annyit jelent, hogy kiszabadulunk abból a kétségbeejtő zsákutcából ahová emberi kapcsolataink torkollanak. A megbocsátás valóban Isten Országán felé nyitó rés ebben a bűnös és bukott világban.

A legnagyobb szeretet órája a legnagyobb árulása is. Júdás elhagyja a felső termet, „Éjszaka volt” Miért megy el? Kínzó kérdésként merülhet fel bennünk? Vajon válaszolok-e Krisztus szeretetére? Elfogadom-e hogy ő legyen életem? Vagy csak valamilyen pótlék, adalék az életemhez, hogy jobban menjen? Vagy pedig talán Júdások vagyunk a sötét éjszakában, akiknek a pénz az elferdült szeretet jelképe, a pusztító szenvedély, mely mindent szétver és halálba taszít?

Az evangéliumi olvasmány a négy evangéliumból van összeválogatva és elbeszéli nekünk az utolsó vacsora, Júdás árulása és Jézus letartóztatását a getszemáni kertben.

A székesegyházakban kapcsolódik a Szent Bazil Liturgiához a lábmosás szertartása, a püspök megmossa tizenkét pap lábát, emlékeztetve mindenkit, hogy az egyházban Krisztus szeretete az élet alapja és az egyházban minden kapcsolat modellje. A szent krizma szentelése pedig azt jelenti, hogy Krisztus szeretete ajándék, amelyet a Szentlélektől az egyházba lépésünk napján kapunk.

„Midőn a dicső tanítványok a vacsorai lábmosásnál megvilágosítottak, akkor a gonoszlelkű Júdás, a pénzvagytól elvakítva... Kerüld a telhetetlenséget, mely a tanítómesterének ilyet mer tenni. Mindenkihez jóságos Urunk, dicsőség néked!”

Nagypéntek

Nagycsütörtök irányt adó világossága után belépünk nagypéntek sötétségébe, Krisztus szenvedése, halála. Az eltemetése napjának sötétségébe. **Az ókeresztény egyház a kereszt húsvétjának hívta**, mert a pászka kezdete, hogy fokozatosan bontakozzon ki ebből nagyszombat békéjén keresztül a feltámadás napjának öröme.

Nagypéntek sötétsége nem pusztán jelképes, bár mindenki észre tudná venni. Saját igaz voltunk, sérthetetlenségünk érzésével nézzük gyakran a szertartásaink szomorúságát, pedig a bűn, a rossz napja ez. **Arra ösztönöz, hogy érezzük meg a bűn szörnyű valóságát, hogy milyen hatalmat gyakorol ebben a világban.** Mert a **bűn, a rossz nem tűnt el.** Amikor Krisztust halálra ítélte ez a világ, önmagát ítélte halálra. Amennyiben elfogadjuk ennek a világnak a szemléletét, bűnét és Istennel elkövetet árulását, annyiban mi is halálra vagyunk ítélve. Üdvözítő halála- Krisztus Atyjának adja halálát és nekünk is ezt ajándékozza, mert a halált csak ezzel az eszközzel rombolhatja le, csak így szabadíthatja meg tőle az embereket, legvalóságosabb módon helyettünk hal meg. **Magára vállalja az emberi természethez a bűn kapcsolta terhet is.** Mivel halála szeretet, együttérzés, együtt szenvedés, így az ítéletet megbocsátássá változtatta át. **Üdvözítő halál, mert halálnak a forrását, magát a rosszat rombolja szét. A rossz, hogy győzzön, meg kell semmisítenie a jót.** A rossz semmit sem tehetett Jézus ellen, **nem tudja belevinni Krisztust abba, hogy az igazságnak fogadja el a rosszat.** Krisztus csendben halad előre a kereszt és vég felé, ez a diadal, Krisztus győzelme már kezd derengeni: Pilátus felesége, József, jobb lator és a százados. Amikor a halál legnagyobb borzalmát, a teljes magányosságot elfogadva meghal a kereszten. Ez a halál a szeretet és engedelmesség az élet teljessége, mely lerombolja a halált, a rosszat. Ennek **a napnak a szertartásai részesévé tesznek ennek a titoknak**, az imádságok azt hangsúlyozzák, hogy e világ legnagyobb bünténye, ami Jézussal történt, aminek a másik oldala, hogy szeretetből engedte-áldozta fel magát az emberekért, már a végső győzelmet készíti elő. És amikor az alkonyati istentisztelet végén a sírban fekvő Krisztus képet a templom közepén elhelyezzük, véget ért egy hosszú nap, tudjuk, hogy az üdvösség és megváltás hosszú története a végéhez közeledik. Felbukkan a hetedik nap a nyugalom napja az áldott szombat, **Isten napja, hogy vele együtt az életadó sír feltámuljon.**

Nagyszombat

Ez a nap, amikor a szomorúság kezd örömmé változni. Az átalakulás napja, amikor a győzelem a „*vereség méhéből*” csirázik. Ez valóságosan **jelentalóvá válik a jeruzsálemi utrenyében, számunkra is átalakító jelenné válik.**

A nagyszombat reggel úgy kezdődik, mint egy halál feletti siratás, megtömjénezük a templomot és Urunk sírja előtt állunk és 118. zsoltárt énekeljük speciális versekkel. Ezek kifejezik megdöbbenésünket, amit az egész teremtés érez Jézus halála láttán. Majd egy új téma tűnik fel és bontható ki. „*Boldogok kiknek útjuk feddhetetlen, kik az Úr törvényében járnak.*” Tartalma nem temetési jellegű, hanem legtisztább módon fejezi ki Isten törvénye utáni szeretetet, melyet emberi életet óvó isteni gondviselés iránt érzünk. **Az isteni törvény megőrzi az életet.** Krisztus halála igazolja, hogy aki szereti Isten akaratát, szeret engedelmeskedni az Atyának, az Jézus útján halad. **Az átalakulásunk kezdete a végsőig kitarító engedelmesség. A diadal megkezdődik az engedelmisségben.**

Az egész világ kozmikus temetővé esik szét, kétségbeesésbe taszítva az embereket. Ezért a halál az utolsó ellenség, melyre a megtestesülés célja irányul. A halállal való találkozás jelenti Krisztus „*óráját*”. **Lényeges volt, hogy a halált ne csak az Isten rombolja szét, hanem az ember győzze le és semmisítse meg magában az emberi természetben.** Így zúzódik szét a halálnak, mint a bűn zsoldjának erkölcsi gyökere.

Az alvilágban való leszállás azt jelenti, hogy mindenkinek élete találkozik mindenkinek halálával. „*Az angyalok gyülekezete elámult, látván téged üdvözítőnk a holtak közé számíttatol, s hogy a halál erejét megtörted...*” Ettől kezdve a húsvéti öröm ragyogja be az utrenyét.

Mielőtt éjfélkor belépünk a feltámadásba addig csak a sírról beszélünk, melyet „*lepecsételtek és öröket állítottak oda.*” A reggeli istentiszteleten a legutolsó pillanatban világosodik meg előttünk ennek a közbeszó napnak az értelme: **Krisztus felkelt a halottak közül. Ez a nap az emberi helyzetünk igazi képe: Meg kell halnunk, el kell fogadnunk a halált, az elválást, a pusztulást és várjuk a feltámadást.** A várakozás a keresztény tapasztalat alapvető lényeges kategóriája. Tudjuk, hogy már közel van a húsvéti öröm, de milyen lassan közeledik, milyen hosszú ez a nap! Vajon a nagyszombat csendje és csodálatos békéje nem evilági életünket jelképezi? Vajon nem töltjük-e mindig ezt az átmeneti napot, várva Krisztus húsvétját, miközben Országának soha nem alkonyodó napjára készülünk?

Varga Rita rovata: Március - Böjtmás hava - Tavaszelő - Kikelet hava - Bölénytor (Fák) hava

Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

A katolikus egyház hagyománya e naphoz köti az Angyali Üdvözlést, Jézus Szentlélektől fogantatásának napját. Az analógiás mágia az alapja annak a szokásnak, hogy ezt a napot a fák oltására, szemzésére tartják alkalmasnak. A magyar nyelvterületen él az a hiedelem, hogy azt a fát, amit ilyenkor oltanak nem szabad letörni vagy levágni, mert vér folya ki belőle. Így tartották ezt például Zagyvarékason, a Mura-vidéken is. Az Ipoly vidéki falvakban vigyáztak a frissen oltott fára, mert ha letörne az ága, féltek, hogy abból szerencsétlenség származik. Szeged népe szerint a szemzett fából nem jó másnak adni, mert ezzel a termést odaadnák.

Nagyböjt

Nagyböjtben az egyházi előírások, laikus vallásos megnyilvánulások, étkezési, szórakozási, mulatozási tilalmak mellett mégis kialakultak bizonyos hagyományos szokások és játékok, elsősorban a parasztfjúság körében. Ipolyvarbón a mancsózás volt a lányok és legények kedvelt böjti játéka. Csoportosan játszották. A játék eszközei botok és golyók voltak. A magasba dobott golyót kellett az ütővel eltalálni, akinek nem sikerült, kiesett a játékból. A cifra mancsozóbotot a legények faragták a nekik tetsző lányoknak. Az ugyancsak Ipoly menti Tesmagon kásának nevezett fogócskázással szórakoztak a fiatalok.

Virágvasárnap

Jézus Jeruzsálembé való bevonulásának emlékünnepe a húsvét előtti vasárnap. Már a 7. század óta pálmát szenteltek ezen a napon. Nálunk ezt a barka helyettesíti. Néhol a barka gyűjtésének is kialakultak hagyományai, például a századfordulón a göcseji iskolás fiúk fejükön süveggel, oldalukon fakarddal, a lányok fehér koszorúval a fejükön gyülekeztek az iskolában. A tanítójuk vezetésével párosan, nótázva mentek ágakat vágni. Visszafelé már egyházi énekeket énekeltek, a templomot háromszor megkerülve vitték be az ágakat.

A virágvasárnapi *barkaszentelés* egyházi eredetű népszokás ugyan, de a szentelt barkát felhasználták rontás ellen, gyógyításra, mennydörgés, villámlás elhárítására.

„Amikor meg lett szentelve akkor egyet-egyét lenyeltünk, hogy ne fájjon a torkunk. Azt a szentelt pimpót megtartottuk a következő év húsvétjáig, s avvahevitettékbé az ünnepi kalácsnak. A pimpóból a kép mellé szúrtak több szálát, ami a következő esztendő húsvétjáig ott volt, hogy távoltartsa a villámokat, betegségeket és újabban a sírokra is szoktunk egy-egy szálát szúrni, s evvel a templomban nyert érdemeiket a holtakért ajánlják fel” (Istensegíts, Bukovina; Bosnyák S. 1977: 171).

Nagyhét

A tavasz, a természet megújrodása az embert is a környezete megtisztítására készíti. Ezek a részint praktikus, részint mágikus cselekedetek a nagyhéthez kötődtek.

A nagyhét jeles napjai *nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat*.

Nagycsütörtökön megszűnik a harangozás: „a harangok Rómába mennek” – a közismert szólás szerint, s legközelebb nagyszombaton szólalnak meg újra. A szertartásra hívogatás ezekben a napokban kerepeléssel történik. A kereplő gyerekek munkájukért adományt gyűjtöttek. A Győr-Sopron megyei Vitnyéden 1953-ig nagypénteken és nagyszombaton csörgettek. Hajnalban, délben és este fából készült csörgetőt vittek végig a falun. Ilyenkor nem aludtak otthon, hanem a templomhoz legközelebb lakó fiú istállójában. Húsvétvasárnap kora reggel énekelve járták végig a falu házait: „Segillyék ezeket a csörgető gyerekeket, egy pár tojással, békaszemű garassal, vagy pedig egy százassal!” A háziak pénzt és piros tojást adtak nekik ki az ablakon.

VERS NEMCSAK GYEREKEKNEK

Tavasz

Hóvirág, hóvirág,
hófehér még a világ?

Megtudom, megtudom,
ha fejceském kidugom.

Süt a nap, süt a nap,
messze a úzi a havat.

Kicsitér, kicsitér,
fütyüli a pipitér.

Zakopáne-i zarándoklat és lelkigyakorlat

Április 13-15

***Bachledówka, az erdővel borított lejtők,
ahol Isten békéje megtapasztalható, ami
megnyugtató és egészséges ..."***

***Indulás április 13-án, pénteken reggel 4 óra, visszaérkezés
15-án vasárnap éjszaka. A lelkigyakorlat olyan, mint egy lelki rét,
ahol a virágok sokszínűsége pompázik és csak rajtunk múlik, hogy
melyikhez hajolunk le!***

Lelkigyakorlat témája:

***„Hiszen Isten nem a csüggedtség, hanem az erő, a szeretet és a
józság lelkét adta nekünk”*** (2Tim1,7)

Gyógyító gyakorlatok az értelem, az akarat és az érzelem számára.
A lelkigyakorlatot vezeti és jelentkezni Pacsai János parókusnál lehet.

„JÖJJ ÉS LÁSS!”

Kiadja az Encsi Görög Katolikus Egyházközség

Felelős kiadó: Pacsai János parókus

3860 Encs, Váci M.u.36.

Elérhetőség: 06-30-9536067, 06-46/386-596

pacsai.janos@gmail.com, www.encsgorkat.hu

Szerkesztés és nyomdai előkészítés: Molnár Gábor (06-30-623-1030)

Szerkesztőségi email címe: encsilevelek@gmail.com

Számlaszám: 10700086-68691925-51100005